УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ

ФИЛОЛОШКИ ФАКУЛТЕТ

17. септембар 2018. године

ИЗВЕШТАЈ О ПОДОБНОСТИ ТЕМЕ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

„Филозофски концепт тела Мориса Мерло-Понтија и Ролана Барта као принцип естетске недовршености у его-документу**" КАНДИДАТА мср Марије Булатовић И МЕНТОРА проф. др Иве Драшкић Вићановић**

I ПОДАЦИ О КОМИСИЈИ
1. *Датум и орган који је именовао комисију*: Наставно-научно веће Филолошког факултета Универзитета у Београду 4. јула 2018. године Одлуком **Бр. 2092/1** образовало је Комисију за одобрење теме за израду докторске дисертације мср Марије Булатовић „Филозофски концепт тела Мориса Мерло-Понтија и Ролана Барта као принцип естетске недовршености у его-документу" 2. *Састав комисије са назнаком имена и презимена сваког члана, звања, назив уже научне области за коју је изабран у звање, датум избора у звање и назива факултета, установе у којој је члан комисије запослен:* 1. Ментор: др Ива Драшкић Вићановић, редовни професор, естетика, филозофија уметности, 2013, Филолошки факултет Универзитета у Београду 2. др Јелена Пилиповић, ванредни професор, 2014, општа књижевност, Филолошки факултет Универзитета у Београду 3. др Миланко Говедарица, ванредни професор, општа филозофија, 2013, Филозофски факултет Универзитета у Београду
II БИОГРАФИЈА КАНДИДАТА
Марија Булатовић рођена је 10. 11. 1990. године у Краљеву где је завршила основну школу и енглеско одељење Филолошке гимназије. Дипломирала је на Катедри за општу књижевност и теорију књижевности Филолошког факултета Универзитета у

Београду (просечна оцена 9,62). На истој катедри 2014. године завршила је мастер академске студије одбранивши мастер рад под насловом „Дијалектика насиља у Расиновом трагичком свету“ (просечна оцена 9,67). Као буџетски студент од 2014. године похађа докторске академске студије на студијском програму *Језик, књижевност, култура*, модул *Књижевност*, на Филолошком факултету Универзитета у Београду (просечна оцена 9,88).

Добитница је *Похвале* Филолошког факултета у Београду за изузетан успех у току основних академских студија (за 2012. годину). Била је стипендисткиња *Фонда за младе таленте* за школску 2012/2013. и 2013/2014. годину. Од маја 2017. године стипендисткиња је Министарства просвете, науке и технолошког развоја и укључена је на пројекат *Књиженство: историја и теорија женске књижевности на српском језику до 1915*. Пише књижевну критику, научне радове и учествује на научним конференцијама. Члан је Естетичког друштва Србије. Области интересовања: француска књижевност и француска савремена књижевна теорија, српска књижевност у европском и светском контексту, теорија уметности, естетика. Влада енглеским, француским и шпанским језиком.

III БИБЛИОГРАФИЈА КАНДИДАТА

Поред бројних приказа и књижевних критика, кандидаткиња у својој библиографији има и следеће **оригиналне научне радове**:

„Метафизика форме и проблем песничке самосвести: случај Хартман“, *Анали Филолошког факултета*, број 28, свеска 2 (2016): 107-115.

„Проблем односа истине и фикције у Флоберовом роману *Госпођа Бовари* са естетичког становишта Николаја Хартмана“, *Свеске*, број 118 (2015): 63-73.

„Писање млеком као *l'écriture de soi* у *Сањаријама дивље жене* Елен Сиксу“, *Књиженство* [Електронски извор].-ISN 2217-7809, Год. 5, број 5 (2015), http://www.knjizenstvo.rs/magazine.php?text=165

„Дијалектика односа језика и насиља: постструктуралистичко читање Расинових трагедија”, *Савремена проучавања језика и књижевности*, Зборник радова са VII научног скупа младих филолога Србије одржаног 28. марта 2015. на Филолошко-уметничком факултету у Крагујевцу, књ. 2, Крагујевац, 2016, 207-215.

„Бартово 'читање' визуелног: естетика фотографије у *Светлој комори*“, *Естетска култура, Зборник Естетичког друштва Србије*, ЕДС, Београд, 2018, УДК 840-4.09:77.01, стр.155-171.

Коауторски рад:

„Роман *Нове* Јелене Димитријевић у контексту књижевних награда“, коауторски рад са МА Вишњом Крстић, *Књиженство* год. 7, број 7 (2017), http://www.knjizenstvo.rs/magazine.php?text=213

Саопштења на конференцијама:

„*Боље и груба шала него чињеничка истина*: однос ружног реалитета и лепих форми у књижевности“, излагање са научног скупа *Традиционална естетска култура 11: лепо и ружно*, 18. новембар 2016, огранак САНУ у Нишу (зборник у штампи)

„Бартово „читање“ визуелног: естетика фотографије у *Светлој комори*“, излагање са научног скупа Естетичког друштва Србије, 7-9. децембар 2017, Завод за проучавање културног развитка, Београд

"Естетски станује човек: да ли је уметност нешто више од природе?", излагање са научног скупа Естетичког друштва Србије, 17-18. мај 2018, Завод за проучавање културног развитка, Београд

IV ОЦЕНА ДА ЈЕ КАНДИДАТ ПОДОБАН ДА РАДИ ДИСЕРТАЦИЈУ

Увидом у биографију и библиографију кандидата, Комисија сматра да кандидаткиња Марија Булатовић испуњава све услове за израду докторске дисертације.

V ОЦЕНА ПОДОБНОСТИ ПРЕДЛОЖЕНОГ МЕНТОРА
НАПОМЕНА:

За ментора је предложен'а др Ива Драшкић Вићановић, редовни професор Филолошког факултета у Београду, Катедра за општу књижевност и теорију књижевности.

Библиографија ментора са најмање 5 јединица релевантних за област из које се ради докторска дисертација.

1. „Књижевност као посебан естетски простор“, Зборник радова *Проучавање опште књижевности данас,* Филолошки факултет, Београд, 2005,стр. 251-259.

2. „Проблем естетске недовршености“, *Теорија уметничког стваралаштва, Зборник радова Естетичког друштва Србије*, Београд/Панчево: ЕДС - Мали Немо, стр. 113-122.

3. *Non finito: прилог заснивању естетике недовршеног*, Београд, Чигоја, 2010.

4. „Аутопортрет – на обе стране картезијанског јаза“, *Theoria* бр. 3, година LIV, Београд, 2011,стр. 87-98.

5. „Проблем естетске дереализације у језику књижевности“, Научни састанак слависта у Вукове дане, 40/2, МСЦ, Филолошки факултет, Београд, 2011, стр.381-388.

6. ”Image, Identity, Reality, Gnoseology of Painting”. *Belgrade English Language and Literature Studies* Vol. IV , Beograd ,2012, pp. 55-65.

Комисија сматра да др Ива Драшкић Вићановић, редовни професор, испуњава све услове за ментора ове докторске дисертације за област естетике, науке о књижевности, филозофије уметности.

VI ОЦЕНА ПОДОБНОСТИ ТЕМЕ:

ОЦЕНА:

7. *формулације назива тезе (наслова)*

Комисија закључује да је назив тезе „Филозофски концепт тела Мориса Мерло-Понтија и Ролана Барта као принцип естетске недовршености у его-документу“ прикладан и да адекватно репрезентује суштину предложене теме истраживања.

8. *предмета (проблема) истраживања*

Филозофски концепт тела Мориса Мерло-Понтија и Ролана Барта као принцип естетске недовршености у его-документу

Предмет истраживања

Предмет истраживања предложене докторске дисертације „Филозофски концепт тела Мориса Мерло-Понтија и Ролана Барта као принцип естетске недовршености у его-документу“ јесте компаративно увиђање сличности и разлика, тумачење и разумевање везе концепта тела-субјекта Мориса Мерло-Понтија (Maurice Merleau-Ponty) и текста-тела које подстиче читалачку (текстуалну) ексцитацију у књижевној теорији Ролана Барта (Roland Barthes). Кандидаткиња Марија Булатовић драгоцену компаративну анализу

настоји да уже примени на интимистичким књижевним жанровима у којима наративно „ја“ постаје принцип наративне (ауто)генезе, а које кандидаткиња, позајмљујући термин из германистике, заједнички формулише као „его-документ“ (*Ego-Dokument*, *Selbstzeugnis*), то јест его-текстове у којима се наративно сопство поставља у први план, или, искрсава тамо где се не очекује (на пример у теоријском дискурсу), „расветљава“ или „замагљује“, као што је случај, како и сама наводи, у: интимним дневницима, аутобиографијама и аутобиографским исказима, писмима, есејима, медитативним и ауторефлексивним фрагментима. Специфичност употребе циљног кишобранског термина „его-документ“ кандидаткиња троструко разјашњава утемељеном аргументацијом: реч је о термину који упућује на хибридност и синкретизацију жанрова, подобном за анализу мултижанровског текста који интегрише различите документе фактографске вредности и који, у предложеној дисертацији, функционише као референца и суптилна алузија на феноменолошке поставке *егологије* и Мерло-Понтијеве реформулације апстрактног хусерловског извансветског *ego*-а.

Компаративну анализу двеју позиција, филозофско-феноменолошког разумевања тела и телесности Мерло-Понтија и књижевно-теоријског тумачења текста као еротског тела код Ролана Барта на примеру корпуса его-текстова, кандидаткиња Марија Булатовић повезује са импликацијама принципа естетске недовршености (*il non-finito*). Стога, Булатовићева плодно обогаћује како сам предмет истраживања, тако и разумевање филозофски прегнантног принципа ликовне уметности, излиставајући његове значајне карактеристике, односно слојеве у конституцији и димензији експресивности текстуалног ега, како их формулише у образложењу: *онтичко-онтолошки*, *гносеолошки* и *ест-етички* слој.

Отуда, поред издвојених филозофских списа Мерло-Понтија, најрелевантнијих за срж теме (*Феноменологије перцепције*/*Phénoménologie de la perception*, *Видљиво и невидљиво/Le visible et l'invisible*, *Око и дух*/ *L'œil et l'esprit*, *Sens et non-sens* и *La prose du monde*), кандидаткиња, с пуним правом, укључује следећи корпус позних Бартових текстова у поступну филозофско-књижевну анализу: *Задовољство у тексту* (*Le plaisir du texte*, 1973), *Ролан Барт по Ролану Барту* (*Roland Barthes par Roland Barthes*, 1975), *Фрагменти љубавног дискурса* (*Fragments d'un discours amoureux*, 1977), *Светла комора: нота о фотографији* (*La chambre claire: note sur la photographie*, 1980), *Дневник коморе*

(*Journal de deuil*, 2009), *Carnets du voyage en Chine* (2009). Корпус Бартових текстова на којима ће бити примењено разумевање тела и текста у блиском дијалогу са естетиком фрагмента и недовршености, кандидаткиња бира на основу хронолошко-идејног аспекта, затим субјективистичке концепције текстуалног ега, хотимичне недовршености и форме фрагмента у којима наративно „ја“, *ego loquens*, уплиће интимну сферу у теоријски дискурс и емотивно га боји. Булатовићева сматра да такав дискурс стреми теоријској прози, или, како већ и сама формулише – „метафизичкој књижевности“, запажајући паралелу између концепта „метафизичке скулптуре“ и „метафизичке књижевности“. Поред проницљивог уочавања везе Мерло-Понтијевог и Бартовог разумевања тела и текста (уметности), као и премештања *non-finito* принципа у литерарни простор, кандидаткиња Марија Булатовић тумачи и постхумно објављене Бартове текстове од којих неки нису још увек преведени на нашим просторима, обогаћујући разумевање наративног модела „писања себе“ (*l'écriture de soi*) – сведочанства свести и исписивања тела – проширујући схватање књижевног фрагмента као хотимичне литерарне форме, односно интердисциплинарно излиставајући могуће особине једног жанра.

Комисија закључује да је предложени предмет истраживања подобан својом сложеношћу, актуелношћу и значајем у области дисертације.

3. *Библиографија прелиминарних истраживања*

Кандидаткиња Марија Булатовић приложила је прелиминарну библиографију од скоро 300 библиографских јединица релевантних за истраживање. Овде наводимо јединице које је кандидаткиња навела као најзначајније за истраживање:

БИБЛИОГРАФИЈА

I ПРИМАРНА ЛИТЕРАТУРА

9. BARTHES, Roland. *Le plaisir du texte*. Paris: Editions du Seuil, 1973.

10. BARTHES, Roland. *Roland Barthes par Roland Barthes*. Paris: Éditions du Seuil, 1975.

11. BARTHES, Roland. *Fragments d'un discours amoureux*. Paris: Editions du Seuil,

1977.

12. BARTHES, Roland. *La chambre claire: note sur la photographie*. Paris: Gallimard, 1980.

13. BARTHES, Roland. *Journal de deuil*. Paris: Editions du Seuil/IMEC, 2009.

14. BARTHES, Roland. *Carnets du voyage en Chine*. Paris: Coédition Christian Bourgois, 2009.

15. MERLEAU-PONTY, Maurice. *Phénoménologie de la perception*. Paris: Gallimard, 1945.

16. MERLEAU-PONTY, Maurice. *Sens et non-sens*. Paris: Les editions Nagel, 1948.

17. MERLEAU-PONTY, Maurice. *L'œil et l'esprit*. Paris: Gallimard, 1964-a.

18. MERLEAU-PONTY, Maurice. *Le visible et l'invisible*. Paris, Gallimard, 1964-b.

19. MERLEAU-PONTY, Maurice. *La prose du monde*. Paris: Gallimard, 1969.

ПРИМАРНА ЛИТЕРАТУРА ДОСТУПНА НА СРПСКОМ И ХРВАТСКОМ

20. БАРТ, Ролан. *Ролан Барт по Ролану Барту*. Превео М. Радовић. Нови Сад: Светови, 1992.

21. БАРТ, Ролан. *Светла комора: нота о фотографији*. Превео Мирко Радојичић. Београд: Рад, 2004.

22. БАРТ, Ролан. *Задовољство у тексту и варијације у писму*. Превео Јовица Аћин. Београд: Службени гласник, 2010.

23. БАРТ, Ролан. *Фрагменти љубавног дискурса*. Превод с француског Александар Милетић. Лозница: Карпос, 2011.

24. БАРТ, Ролан. *Дневник короте*. Превод Морана Чале. Загреб: Наклада Пелаго, 2013.

25. МЕРЛО-ПОНТИ, Морис. *Око и дух*. Избор, превод и поговор Елеонора Мићуновић. Београд: „Вук Караџић“, 1968.

26. МЕРЛО-ПОНТИ, Морис. *Феноменологија перцепције*. Превео с француског Анђелко Хабазин. Сарајево: „Веселин Маслеша“, 1978.

27. МЕРЛО-ПОНТИ, Морис. *Видљиво и невидљиво*. Нови Сад: Академска књига,

2012.

28. МЕРЛО-ПОНТИ, Морис. *Сезанова сумња: Око и дух и други огледи о уметности*. Превела Милица Стојковић. Београд: Службени гласник, 2016.

СЕКУНДАРНА ЛИТЕРАТУРА (студије, расправе, чланци, огледи, есеји)

29. БАХТИН, Михаил. *Естетика језичког стваралаштва*. Превела Мирјана Грбић. Сремски Карловци; Нови Сад: Издавачка књижарница Зорана Стојановића, 2013.

30. БАРТ, Ролан, БОНФОА, Клод. „Барт у налетима језика“ / [разговор водио] Клод Бонфоа; превео са француског Бојан Савић Остојић. *Кораци: часопис за књижевност, уметност и културу*, год. 45, св. 9/12 (2011): 73-77.

31. БАРТ, Ролан. „Теорија о тексту“. *Република*, бр. 9-10 (1986-в): 1098– 1110.

32. БАШЛАР, Гастон. „Поетска слика“. Превела Фрида Филиповић. У: *Песничка слика.* Београд: Нолит, 1978, стр. 49-57.

33. БРАЈОВИЋ, Саша. *Ренесансно сопство и портрет*. Београд: Филозофски факултет, 2009.

34. ВЛАДИЋ, Милена. „Теоријска проза“. *Књижевни лист: месечник за књижевност, културу и друштвена питања* год. 4, бр. 37 (1. септембар 2005): 4.

35. ВЛАДУШИЋ, Слободан. „Тестаментарно и играјуће писање“. *Наслеђе: часопис за књижевност, уметност и културу* год. 7, бр. 16 (2010): 9-19.

36. ВЛАДУШИЋ, Слободан. „Есеј као мишљење телом: о есејима Сретена Марића“. 46. научни састанак слависта у Вукове дане, Београд, 15-18. IX 2016. Београд: Међународни славистички центар, 2017, 203-211.

37. ДАМЊАНОВИЋ, Милан. „Феноменолошки приступ уметничком делу“. *Савременик: месечни часопис* год. 13, књ. 25, бр. 5 (мај 1967): 428-438.

38. ДРАШКИЋ ВИЋАНОВИЋ, Ива. „Уметност и израз“. *Дијалог, часопис за друштвену теорију*, Сарајево (1989): 37 – 49.

39. ДРАШКИЋ ВИЋАНОВИЋ, Ива. „Књижевност као посебан естетски простор“, Зборник радова Проучавање опште књижевности данас, Филолошки факултет, Београд, 2005, 251-259.

40. ДРАШКИЋ ВИЋАНОВИЋ, Ива. „Онтолошка функција скице“, *Theoria* L, 4, октобар/децембар (2007-а): 21-33.

41. ДРАШКИЋ ВИЋАНОВИЋ, Ива. „Проблем естетске недовршености“, Зборник радова Естетичког друштва Србије, Београд/Панчево: ЕДС - Мали Немо, 2007-б, 113-122.

42. ДРАШКИЋ ВИЋАНОВИЋ, Ива. *Non finito: прилог заснивању естетике недовршеног*. Београд: Чигоја, 2010.

43. ДРАШКИЋ ВИЋАНОВИЋ, Ива. „Аутопортрет – на обе стране картезијанског јаза“, *Theoria* бр. 3, година LIV (2011): 87-98.

44. ДРАШКИЋ ВИЋАНОВИЋ, Ива. „Проблем естетске дереализације у језику књижевности“, Научни састанак слависта у Вукове дане, 40/2, МСЦ, Филолошки факултет, Београд, 2011, 381-388.

45. ЕКО, Умберто. *Отворено дјело*. Превео Ника Милићевић. Сарајево: „Веселин Маслеша“, 1965.

46. ЕКО, Умберто. „Отворено дело и поетика неодредљивости“. Превео Бранко Милановић. *Путеви: часопис за књижевност и културу* год. 6, (октобар 1960): 432-442.

47. ЕРИЋ, Миломир. „Тело као израз и говорна реч“. Зборник радова бр. 8, Учитељски факултет, Ужице (2007): 147-154.

48. ЗОНТАГ, Сузан. „Писање себе“. Превела са енглеског Милана Бабић. *Кораци: часопис за књижевност, уметност и културу* год. 45, св. 9/12 (2011): 114-139.

49. ЗУРОВАЦ, Мирко. „Један вид органистичке естетике: Мерло-Понтијево схватање умјетности“. *Поља* бр. 300, год. 30 (феб. 1984): 66-69.

50. ЗУРОВАЦ, Мирко. „Мерло-Понтијева онтологија тела“. *Поља* бр. 296 (1983): 402-407.

51. ЗУРОВАЦ, Мирко. „Мерло-Понтијава доктрина примордијалног израза“. *Theoria* 3-4 (1984): 43-51.

52. КОНСТАНТИНОВИЋ, Зоран. *Феноменолошки приступ књижевном делу*. Београд: Просвета, 1969.

53. КОВАЧ, Никола. „Есеј као синтеза свијести“. *Дело* 11/12 (1983): 22-33.

54. КОНСТАНТИНОВИЋ, Зоран. „Фрагмент као литерарна врста“. *Мостови: култура, умјетност, друштвени живот* 30, 159/161 (1999): 150-153.

55. МАРЧЕТИЋ, Адријана. *Фигуре приповедања*. Београд: Народна књига- Алфа, 2013.

56. МИЛОШЕВИЋ, Никола. „Ролан Барт, између егзистенцијализма и формализма“. У: *Књижевност, митологија, семиологија*. Београд: Нолит, 1971, 9-28.

57. ПРОШИЋ, Лука. „Фрагмент као форма филозофског мишљења“. *Nissa* 20, 1/2 (1991-а): 85-89.

58. РАДМАН, Здравко. „Видјети очима тијела“. *Филозофска истраживања* год. 22

(2002): 25-35.

59. СОЛАР, Маја. „Време и синтеза телесности“. *Arche* бр. 5-6, Филозофски факултет Универзитет у Новом Саду (2006): 339-354.

60. СОЛАР, Миливој. „Есеј о есеју“. У: *Књижевност*, Београд, 4-5, 1984: 632-642.

61. СОЛАР, Миливој. *Есеји о фрагментима*. Београд: Просвета, 1985.

62. СТОЈАНОВИЋ, Драган. *Феноменологија и вишезначност књижевног дела: Ингарденова теорија опализације*. Београд : "Вук Караџић", 1976.

63. СУЛАЖ, Франсоа. *Естетика фотографије: губитак и остатак*. Превела с француског Ана А. Јовановић. Београд: Културни центар Београда, 2008.

64. ТОМАШЕВИЋ, Бошко. „Песништво као фрагмент фрагментарног тоталитета.“ *Багдала: месечни лист за књижевност, уметност и културу* год. 37, бр. 422/423 (1995): 3-7.

65. ФУКО, Мишел. „Минималистичко сопство“. *Женске студије: часопис за феминистичку теорију* бр. 13, (2000-б): 37-49.

66. ХАРТМАН, Николај. *Естетика*. Превео др Милан Дамњановић. Београд: Дерета, 2004.

67. ХУСЕРЛ, Едмунд. „Откривање трансценденталне сфере битка као монадолошког интерсубјективитета“. *Идеје: југословенски студентски часопис* 1 (1971): 249-277.

68. ЧАЧИНОВИЋ-ПУХОВСКИ, Надежда. „Проза свијета“. *Филозофска истраживања* св. 4/5 (1981): 43-49.

СЕКУНДАРНА ЛИТЕРАТУРА НА СТРАНИМ ЈЕЗИЦИМА

69. ANDREUCCI, Christine, et al., eds. *L'Œuvre inachevée: actes du colloque l'Université de Pau 12–14 novembre 1998.* Pau: Presses universitaires de Pau, 1999.

70. BARBE, Norbert-Bertrand. *Roland Barthes et la théorie esthétique*. Mouzeuil-Saint-Martin: Bès, 2001.

71. BAROLSKY, Paul. *The Interpretation of Art is Never Finished: Some Renaissance Examples*. *Arion* Vol. 23 Issue 2 (Fall2015): p. 197-208.

72. BARTHES, Roland. *Alors la Chine?* Paris: Bourgois, 1975.

73. BAUMAN, Zygmunt. *Life in fragments: Essays in Postmodern Morality*. USA: Blackwel, Oxford and Cambridge, 2002.

74. BRODSKY, Joyce. “How to "See" With the Whole Body”. *Visual Studies* Vol. 17 Issue

2 (Oct2002): p.99-112.

75. CARMAN, T.(Ed.) and Hansen, M.B.N.(Ed.). *The Cambridge Companion to Merleau-Ponty*. Cambridge: Cambridge University Press, 2007.

76. COSTE, Claude. “Le Bataille de Barthes”. *Sexe et texte: autour de Georges Bataille*. Lyon: Presses universitaires de Lyon, 2007, p. 151-177.

77. COSTE, Claude. „*Roland Barthes par Roland Barthes* ou le démon de la totalité“. *Recherches et travaux* 75 (2009): p. 35-54, Доступно на: http://recherchestravaux.revues.org/372

78. DALTON, Drew M. “Phenomenology and the Infinite.” *Levinas Studies* Vol. 9 (2014): p. 23-51.

79. DE MAN, Paul. “Autobiography as De-facement”. *MLN* Vol. 94, No. 5, *Comparative Literature* (Dec., 1979): p. 919-930

80. DRAŠKIĆ VIĆANOVIĆ, Iva.”Image, Identity, Reality, Gnoseology of Painting”. *Belgrade English Language and Literature Studies* Vol. IV , Beograd (2012): p. 55-6.

81. FULLBROOK, Mary and Rublack, Ulinka. “In Relation: The “Social Self” and Ego-Documents”. *German History* Vol. 28, No.3 (2010): p. 263-272.

82. GRATTON, Johnnie. “*Roland Barthes par Roland Barthes*: Autobiography and the Notion of Expression”. *Romance Studies* Vol. 4, Issue 2 (1986): p. 57-65.

83. GREYERZ VON, Kaspar. “Ego-Documents: The Last Word?”. *German History* Vol. 28, No. 3 (2010): p. 273–282.

84. HAGAN, David Vincent. "Sign the body and ecriture in Roland Barthes". *Graduate Student Theses, Dissertations, & Professional Papers*, 1993, https://scholarworks.umt.edu/etd/7835

85. HICK, Darren Hudson. “When Is a Work of Art Finished?”. *Journal of Aesthetics & Art Criticism* Vol. 66 Issue 1 (Jan2008): p. 67-76.

86. LECA, Diana. “Roland Barthes and Literary Minimalism”. *Barthes Studies* 1 (2015): p. 100-22.

87. LIFTON, Robert J. *The Protean Self: Human Resilience in an Age of Fragmentation*. USA: Basic Books, 1993.

88. LINGIS, Alphonso. “Sense and Non-Sense in the Sexed Body”. *Cultural Hermeneutics* n. 4, (3) (1977): p. 345-65.

89. LYAMLAHY, Khalid .”Roland Barthes, du haïku au roman. Lecture de *La Préparation du Roman”. Revue Roland Barthes* nº 2 (Octobre 2015), URL: http://www.roland-barthes.org/article_lyamlahy.html [12.2.2018].

90. MAGLIOLA, Robert R. *Phenomenology and Literature: an Introduction*. West

Lafayette, Indiana: Purdue University Press, 1977.

91. MARTY, Éric. “Littérature, philosophie et antiphilosophie chez Roland Barthes”. *Esprit* 8 (2014): p. 149-162.

92. PEURSEN, Cornelius Van. “Some Remarks on the Ego in the Phenomenology of Husserl“. Translated by J. W. M. Verhaar. *For Roman Ingarden: nine essays in phenomenology* (1959): p. 29-41.

93. RUTTEN, Gijsbert, WAL, Marijke J. van der. *Touching the Past: Studies in the Historical Sociolinguistics of Ego-Documents*. Amsterdam: John Benjamins Publishing Company. 2013

94. SMITH, M.B. (ed.). *The Merleau-Ponty Aesthetics Reader: Philosophy and Painting*. Evanston: Northwestern University Press, 1993. [Делимично у преводу у: *Око и дух*. Београд: „Вук Караџић“, 1968.]

95. SMITH, T. R. “Roland Barthes Vu Par Roland Barthes: Image and Word in Barthes' Autobiography”. Semiotic Society of America, Spinks, C. W. (ed); Deely, J. (ed), *SEMIOTICS* (1994): p. 118-136.

96. STAFFORD, Andy. *Roland Barthes, Phenomenon and Myth: An Intellectual Biography*. Edinburgh: Edinburgh University Press, 1998.

97. SULLIVAN, Hannah. “Autobiography and the Problem of Finish”. *Biography: An Interdisciplinary Quarterly* Vol. 34 Issue 2 (Spring2011): p. 298-325.

98. ULMER, Gregory L. “Fetishism in Roland Barthes's Nietzschean Phase”. *Papers on Language & Literature* Vol. 14 Issue 3 (Summer 78): p. 334-355.

99. Циљеви истраживања

Кандидаткиња Марија Булатовић у образложењу предлога докторске дисертације наводи да истраживање, с обзиром на природу и сложеност предмета истраживања, обухвата три шире научне области: *науку о књижевности*, *филозофију* и *естетику*, с посебним нагласком на филозофију књижевности, теорију жанра, органистичку естетику и естетику недовршеног. Отуда, циљ истраживања јесте у најмању руку троструk, те се научни допринос рада огледа у:

1) проширеном разумевању књижевног жанра, односно модела *l'écriture de soi* у књижевно-теоријском тексту и филозофско-књижевном контексту, у присном дијалогу са феноменом телесности;

2) оплемењивању принципа естетске недовршености његовим „премештањем“ из

теорије визуелности у простор (књижевног) текста и поступности наративних стратегија, али и, реципрочно, у обогаћеном схватању књижевности као *par excellence* посебног естетског простора;

3) указивању на значај органске форме у уметности и могућности превазилажења недостатака органистичких естетика које полазе од физиолошких одредница као поетско-естетских идеала (разумевањем поетског *дела* као симболичког *тела*, позивајући се на сам живот, а не на живот духа), чиме се стварају и путокази за даља научна преиспитивања у сличним областима хуманистике.

План рада и методе истраживања

Предложено истраживање кандидаткиње Марије Булатовић полази од пажљивог читања и упознавања са целокупношћу једне продукције која се испитује, а то је, најпре, Бартов и Мерло-Понтијев опус који махом чине критичко-теоријски текстови и студије, и то, најпре, почев од текстова који су предложени у примарној литератури, како у оригиналу, тако и у преводу. Имајући у виду корпусе текстова који су предложени у примарној литератури, кључна метода јесте високо херменеутичка, компаративна анализа којом би се уочавале и пратиле интертекстуалне везе и могућа несагласја. С обзиром на феноменолошку оријентацију Мерло-Понтија, али и Бартово спорадично ослањање на феноменолошку методу, у широј употреби најављује се терминолошки апарат феноменолошког приступа, јасна и прецизна структурална организација и аргументација, као и постструктуралистички увид и читања услед природе самих текстова – односно позивање на стилистичку анализу, анализу дискурса и језичких обрта, тумачења у светлу теорије песничког језика и томе слично.

Очекивани резултати

У свом прегледном образложењу кандидаткиња Марија Булатовић поставља јасно три кључне хипотезе истраживања и разјашњава очекиване резултате. Прва хипотеза предложене докторске дисертације јесте да ће се уочена полазна блискост разумевања тела у контексту језика, речи и израза у концепцијама Мориса Мерло-Понтија и Ролана

Барта јасно показати и интензивирати на примерима и ставовима из релевантних студија наведених аутора, што већ представља плодоносно поредбено запажање. Друга хипотеза истраживања коју Булатовићева покушава да одбрани јесте да је мерло-понтијевско-бартовска линија разумевања тела у контексту језика и уметности *par excellence* примењива на текстове у *Ich*-форми, односно текстове у којима исијава текстуални его, дакле, у интимистичким текстовима – *его-документима* – чија се оправдана терминолошка употреба, такође, како је већ назначено, троструко поступно аргументује. Трећа и крунска хипотеза предложеног истраживања коју поставља и брани кандидаткиња гласи да се концепт тела у назначеном мерло-понтијевско-бартовском хоризонту репрезентован у ја-форми, односно предочен у его-документу, *нужно* и *искључиво* остварује фрагментарно, односно *недовршено*, што, закључује Булатовићева, подразумева да естетска недовршеност постаје принцип експресије текстуалног *self*-а.

Кандидаткиња Марија Булатовић такође претпоставља и закључује да се естетска недовршеност его-текстова, аналогно фасетама *non-finito* принципа, остварује на троструком плану, односно: 1) на *онтичко-онтолошком* нивоу који подразумева схватање живота као „отворене онтологије“ и перцепције као егзистенцијалног модуса, чиме се преко категорије отворености и *отворености-ка-делу* полемише и са Ековим разумевањем отвореног дела; 2) на *гносеолошком* плану који нас уводи у метафизику стварања и разумевање односа спацијалне и темпоралне димензије тела; 3) на трећем плану, који кандидаткиња назива *ест-етичким,* кохезивно се спајају естетско, етичко и естетичко, естетско и естетичко у контексту онтичко-онтолошке редукције и разумевања поиетичког умећа као исхода дијалектичности животне садржине и хотимичне обликотворне естетске форме, и етичко (језгро) које запрема везу интимне сфере и самог аутора, импликације у вези са Бартовом „фазом моралности“ у писању и Мерло-Понтијевим тврдњама о вези метафизичке књижевности и аморалности. Ест-етички план, истиче кандидаткиња, уводи и полемику о „толеранцији недовршеног“ (la tolérance de l'inachevé) као својеврсној „дозволи“ да се дело не заврши, па отуда и разматрање става да се недовршено не истражује ради недовршеног, већ зарад оног тренутка када уметник сматра дело готовим, урађеним.

VII ЗАКЉУЧАК СА ОБРАЗЛОЖЕНОМ ОЦЕНОМ О ПОДОБНОСТИ ТЕМЕ

КАНДИДАТА НАПОМЕНА:
На основу наведених података о кандидату, Комисија констатује да је кандидаткиња Марија Булатовић подобна за израду докторске дисертације. На основу постављених циљева и очекиваних резултата, Комисија констатује да је предложена тема подобна за израду докторске дисертације у области естетике, науке о књижевности и филозофије уметности. На основу наведених података о предложеном ментору, Комисија констатује да је др Ива Драшкић Вићановић подобна за ментора предложене докторске дисертације. На основу изнетог Комисија предлаже Наставно-научном већу Филолошког факултета Универзитета у Београду да донесе позитивне оцене о подобности кандидаткиње Марије Булатовић и предложене теме докторске дисертације: „Филозофски концепт тела Мориса Мерло-Понтија и Ролана Барта као принцип естетске недовршености у его-документу“, а да се за ментора именује др Ива Драшкић Вићановић, редовни професор Филолошког факултета у Београду.

ПОТПИСИ ЧЛАНОВА КОМИСИЈЕ

1. др Ива Драшкић Вићановић, редовни професор, естетика, 2013,Филолошки факултет

2. др Јелена Пилиповић, ванредни професор, општа књижевност, 2014, Филолошки факултет

3. др Миланко Говедарица, ванредни професор, општа филозофија, 2013, Филозофски факултет